

Forsyningskrisen ebber ud

Markant færre virksomheder i verden melder om forsyningsproblemer. Manglen på materialer blandt danske virksomheder vil falde yderligere i de kommende måneder. Problemerne i de globale forsyningskæder efter corona-krisen og krigen i Ukraine er ved at blive løst.

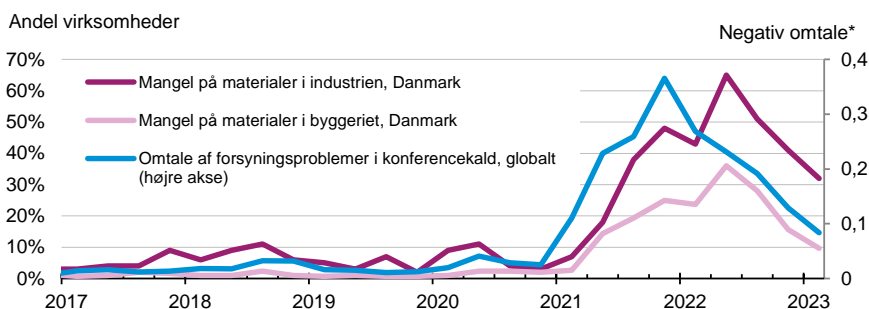
Massive problemer i de globale forsyningskæder har skabt store økonomiske udfordringer de seneste to år. Konsekvensen af de globale forsyningsproblemer har været mindre produktion, øget usikkerhed og højere priser på mange produkter.

Markant færre børsnoterede virksomheder melder om forsyningsproblemer i 1. kvrt. 2023

Nu er der omsider udsigt til, at forsyningsproblemerne kan blive løst. Markant færre børsnoterede virksomheder i verden melder således om forsyningsproblemer i deres seneste konferencekald

Forsyningsproblemerne er på kraftig retur

Andel virksomheder, der angiver mangel på materialer som en produktionsbegrænsning, og omtale af forsyningsproblemer i konferencekald

*Antal negative sætninger minus positive sætninger (gns.); Højere værdier indikerer en mere negativ omtale af emnet
Kilde: DI-beregninger på baggrund af tal Danmarks Statistik og NL Analytics

(topledelsens præsentation for investorer med efterfølgende Q&A) for 1. kvartal 2023.

Vi har analyseret konferencekald fra over 5.000 børsnoterede virksomheder i verden

I de seneste konferencekald er omtalen af forsyningsproblemer den mindst negative siden forsyningskrisen begyndte i 2021: Antallet af negative sætninger om forsyningsproblemer fratrukket positive sætninger er faldet fra 0,37 per virksomhed til 0,08 (et højere tal indikerer mere negativ omtale). Målet er konstrueret ud fra en analyse af transskriberede konferencekald fra mere end 5.000 børsnoterede virksomheder i hele verden.

Færre danske virksomheder vil opleve mangel på materialer som en produktionsbegrænsning

Udviklingen i de børsnoterede selskabers opfattelse af forsyningsproblemer sender et signal om den fremtidige materialemangel blandt danske virksomheder. Når der har været en stigning i de børsnoterede virksomheders negative omtale af forsyningsproblemer, har der inden for de efterfølgende et til to kvartaler været en stigning hos danske virksomheder, der oplever mangel på materialer som en produktionsbegrænsning. Og omvendt har en mere positiv omtale af forsyningsproblemer efterfølgende medført et fald i andelen af danske virksomheder, der melder om materialemangel. Dette skyldes, at de fleste danske virksomheder er dybt afhængige af udenlandske leverancer fra globale forsyningskæder, som domineres af verdens største børsnoterede virksomheder, der indgår i denne analyse.

Forsyningskrisen ramte mange forskellige brancher på samme tid

Bedre tider for bilbranchen og elektronikindustrien

Forsyningskrisen, der begyndte i 2021, var speciel, fordi den udfordrede mange forskellige brancher på samme tid i hele verden. Nogen brancher blev hårdere ramt af produktionsstop og forsyningsproblemer end andre og er det fortsat. Det gælder især producenter af biler, elektronik, emballage og kemikalier.

Bilbranchen er blevet mere positiv omkring forsyningsproblemer

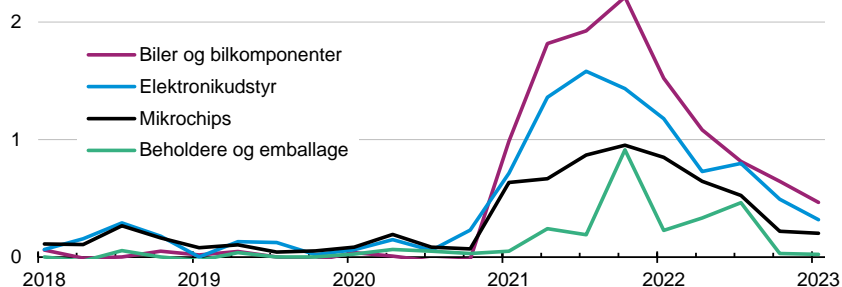
Da krisen var på sit højeste indstillede mange producenter i bilbranchen produktionen og lod samlebåndene stå stille, fordi der manglede komponenter. Det resulterede i rekordlange leveringstider på biler. I august sidste år skulle forbrugerne i gennemsnit vente 91 dage på at få deres nye bil.¹ Nu er der ved at komme styr på leverancerne igen, flere bilproducenter har en mere positiv omtale af forsyningsproblemer og leveringstiderne falder.

¹ Se DI-analysen "Nyt Tendens: Det lysner for leveringstiderne" fra januar 2023

Forsyningsproblemerne er ved at blive løst i de fleste brancher

Omtale af forsyningsproblemer i udvalgte brancher i konferencekald

Antal negative sætninger minus positive sætninger (gennemsnit):
Højere værdier indikerer en mere negativ omtale af emnet

Anm.: Analysen er lavet på baggrund af tekstanalyse af kvartalsvise konferencekald fra børsnoterede virksomheder i de fire TRBC-brancher "Automobiles & Auto Parts", "Electronic Equipment & Parts", "Semiconductors & Semiconductor Equipment" og "Containers & Packaging".
Kilde: DI-beregninger på baggrund af tal fra NL Analytics

På tværs af brancher er omtalen af forsyningsproblemer blevet mere positiv

Den positive udvikling i bilbranchen genfinder man også i andre hårdt ramte brancher. Der er en markant mere positiv omtale af forsyningsproblemer hos elektronik-, mikrochip- og emballagevirksomhederne i de seneste konferencekald. Stemningen er dog langt fra tilbage på niveauet før forsyningskrisen, hvor der var omtrent lige mange negative og positive sætninger om forsyningsproblemer i konferencekaldene.

Ikke desto mindre lover de forbedrede udsigter godt for mange af de danske virksomheder, der har manglet bilkomponenter, mikrochips og lignende de seneste år. Sidste år svarede hele 76 pct. af de virksomheder, som anvender mikrochips, at de oplevede mangel på dem.² Hvis den positive udvikling fortsætter, kan forsyningskrisen være slut ved årets udgang for de fleste virksomheders vedkommende. Der vil dog stadig være virksomheder i nogen brancher, som fortsat er udfordret – især dem, hvis leverancer er blevet meget påvirket af krigen i Ukraine.

Priserne er blevet højere som følge af forsyningskrisen

Der kan dog gå flere år, før alt er tilbage ved det gamle, når det kommer til priserne på materialer. På trods af forbedrede forsyningskæder er der stadig en del råmaterialer og komponenter, som er steget markant i pris som følge af forsyningskrisen. I marts 2023 var priserne på industrielle råvarer (metaller, træ, gummi mv.) fx 23 pct. højere end niveauet i 2019.

² Se DI-analysen "Råvarekrisen stiger og en fjerdedel af de berørte virksomheder taber omsætning" fra juni 2022

Forsyningskrisen opstod pga. produktion- og handelsrestriktioner

Forsyningskrisen udstillede sårbarhederne ved de globale forsyningskæder

Sårbarhederne ved globale forsyningskæder

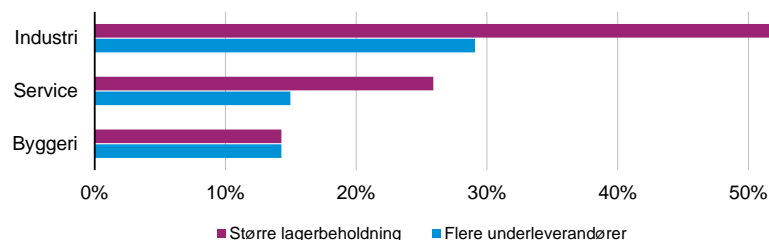
Forsyningskrisen begyndte i 2021, da mange lande reducerede deres produktion og handel som følge af corona-pandemien. Corona-restriktioner rettet mod servicesektoren gjorde, at flere samtidig ville købe fysiske varer, hvilket øgede efterspørgslen efter råvarer og komponenter. Det medførte store problemer i de globale forsyningskæder og hos danske virksomheder, da forsyninger fra andre lande blev forsinket eller stoppet på grund af produktionsstop og rejserestriktioner.

Virksomheder, der var afhængige af udenlandske leverandører eller specifikke komponenter (fx mikrochips), oplevede især vanskeligheder. Ruslands invasion af Ukraine sidste år skabte et fornyet pres på de globale forsyningskæder på et tidspunkt, hvor mange virksomheder var ved at komme sig over chokket fra corona-krisen. Forsyningskrisen udstillede sårbarhederne ved de globale forsyningskæder, der har været fundamentet for økonomisk vækst i mange årtier. Det viste sig, at virksomheder i hele verden var tættere forbundet end de fleste nok havde regnet med.

Corona-pandemien og de efterfølgende problemer i de globale forsyningskæder udgjorde en hidtil uset krise i nyere tid, som ingen virksomheder og lande reelt havde forberedt sig på. Nu har mange virksomheder lært af krisen og tilpasset sig, så de er mere robuste overfor fremtidige forstyrrelser i den internationale handel ved blandt at have flere underleverandører og større lagre.³ Om det er nok til at afbøde en ny forsyningskrise i fremtiden (udløst af en ny pandemi, geopolitisk konflikt, naturkatastrofe eller noget fjerde) vil tiden vise.

Ny strategi: Større lagre og flere underleverandører

Svar på spørgsmålet: Hvilke strategiske ændringer har I foretaget eller vil I foretage efter de seneste to års begivenheder?

Kilde: DI's Virksomhedspanel, 592 besvarelser i februar og marts 2022

³ Se DI-analysen "Efter to års uro: Større lagre og flere underleverandører" fra april 2022

Sådan har vi gjort

Analysen er baseret på data fra NL Analytics Inc., som indsamler transskriberede konferencekald på engelsk fra børsnoterede selskaber i hele verden. Seneste observation er 1. kvartal 2023.

I konferencekaldene præsenterer virksomhedens øverste ledelse (typisk CEO og CFO) det seneste regnskab for investorerne og udtaler sig om de vigtigste tendenser, virksomheden er opmærksom på det kommende kvartal. Udtalelserne i konferencekaldene kan bruges til at sige noget om den fremtidige udvikling, som er det, investorerne er mest interesserede i at høre om.

Data og metode er beskrevet i artiklen “Firm-level political risk: Measurement and effects” af Tarek Hassan, Stephan Hollander, Laurence van Lent og Ahmed Tahoun (The Quarterly Journal of Economics 134 (4))

I denne analyse har vi frasorteret selskaber indenfor den finansielle sektor og ejendomssektoren, så vi kun betragter ikke-finansielle selskaber. Der indgår over 5.000 virksomheder i analysen, som tilsammen producerer omkring 2.000.000 sætningers konferencekald per kvartal.

Vi identificerer sætninger, der omtaler forsyningsproblemer ved at søge efter sætninger, der indeholder mindst et af følgende ord eller bøjninger af ordet: *chip shortage, delivery time, supply chain issue, component shortage, material shortage, supply shortage, supply constraint, semiconductor shortage, component availability, supply challenge*. Vi har udvalgt ordene med hjælp fra NL Analytics Inc.’s ”Keyword Tool”. Tilfældigt udvalgte sætninger er manuelt blevet læst og tjekket for at sikre, at ordene korrekt indgår i den sammenhæng, vi er interesserede (omtale af forsyningsproblemer).

Derefter har vi kategoriseret omtalen af forsyningsproblemer som enten positiv eller negativ. Klassifikationen af omtalen som hhv. positiv eller negativ er sket på baggrund af de øvrige ord i sætningen ved at følge metoden i ”When Is a Liability Not a Liability? Textual Analysis, Dictionaries, and 10-Ks” af Loughran og McDonald (The Journal of Finance, volume 66, Issue 1, 2011). For eksempel vil udtalelsen ”we still have supply issues” blive opfattet som negativ, mens udtalelsen ”I’m also happy to report that the supply chain issues continue to improve, leading to fewer delays in production and shipping” bliver opfattet som positiv. Herunder er en tabel, der viser en række eksempler på sætninger om forsyningsproblemer og deres klassifikation.

Kvartal	Virksomhed	Sætning	Klassifikation
---------	------------	---------	----------------

1. kvartal 2023	Acuity Brands Inc	We are beginning to satisfy more of our late backlog and decrease lead times as component availability becomes more stable.	Positiv
1. kvartal 2023	Hamilton Thorne Ltd	I'm also happy to report that the supply chain issues continue to improve, leading to fewer delays in production and shipping.	Positiv
1. kvartal 2023	Apple Inc.	Third, we experienced significant supply shortages for iPhone 14 Pro and iPhone 14 Pro Max in November and through December.	Negativ
4. kvartal 2022	GN Store Nord A/S	At the beginning of the year, we were focusing on sourcing as many critical components as possible due to the global chipset supply challenges.	Negativ
4. kvartal 2022	Coloplast A/S	Growth in the quarter continued to be negatively impacted by backorders in collecting devices due to supply shortages experienced by a raw material supplier.	Negativ
4. kvartal 2022	HMS Networks AB	We see improvement in the component availability.	Positiv
3. kvartal 2022	Bang & Olufsen A/S	We still have supply challenges.	Negativ
1. kvartal 2022	Constellation Brands Inc	Calendar year 2021 was another challenging year given the continued effects of the pandemic, a host of global supply chain issues impacting nearly every industry, inflationary pressures and severe weather events.	Negativ